

Hétfői

Friss Ujság

Felelős szerkesztő:
Dr. Gara Ernő

(független politikai hetilap)

Telefon 304. Szerkesztőség
és kiadóhivatal Strada Mihai
Viteazul (v. Rákóczi-u.) 16. sz.

Kinek festik a satmari székesegyházat?

Nem adják át a görög katolikus egyháznak. Paclisanu államtitkár nyilatkozik a Hétfői Friss Ujságnak konkordátumról.

Szombat óta csehszlovák-román vegyes bizottság tartózkodik Szatmáron. A bizottság végrehajtja az 1922-iki bécsi egyezményt, amelynek értelmében a két ország határszéli községeiben levő minden olyan iratok, amelyek a másik ország lakosaira vonatkoznak — kicserélendők. Így például nagy bajokat okozott Csehszlovákiában, hogy oda csatolt községekre vonatkozó iratok Szatmáron maradtak — és megfordítva: megtörtént, hogy Romániához csatolt községekre vonatkozó iratok Csehszlovák területen maradtak. Ezeket a kérdéseket rendezti a bizottság, melynek feladata az iratok kicserélése visszamenőleg az 1870-edik esztendőig. A bizottság mindkét ország szakminisztériumainak delegáltjaiból összesen mintegy harminc tagból áll.

A román részről benne van a komisszióban Paclisanu, akitnek neve onnan ismeretes, hogy részt vett a kormány római konkordátum — tárgyalásain.

A véletlen úgy hozta, hogy szombaton reggel Paclisanu volt az első, aki felvilágosított a bizottság munkatervéről. Paclisanu kitűnően beszélt magyarul és amikor meghallotta, hogy a komisszió egyik tagjával román nyelven nehezen megy az interjú — készségesen magyarul adta meg a felvilágosítást. Amikor megtudtam, hogy ő annak idején jelen volt a római tárgyalásokon, felhasználtam az alkalmat és néhány kérdést intéztem hozzá a konkordátumra vonatkozólag.

— A kisebbségi lapok — mondta Paclisanu — állandóan attakirozzák a konkordátum-tárgyalásokat, holott, ha tárgyalások volnának, be kellene szüntetni a támadásokat, mert ezek az erdélyi katolikus klérust illetőleg a legkedvezőbb mederben haladnak. Az egyházi vagyonekat illetőleg — a magántulajdont a legnagyobb tiszteletben tartja a konkordátum és szó sem lehet arról, hogy az erdélyi katolikus papság vagyonaiból a pápa a görög katolikus egyháznak ajándékozzon.

Egy esetben történt csak ilyesmi: a cluji minorita-templom esetében. De itt is betartották a magánjogi formákat, ami elvi jelentőségű. Az átadás abban a formában történt, hogy a minoriták a pápának ajándékozták a templomot és amikor arra a pápa így tulajdont nyert, akkor ajándékozta oda a cluji görög katolikus egyháznak. Ennek az esetnek még az is magyarázatul szolgál, hogy a cluji minoritáknál egy-két öreg páter lakott csak a rendházban és szolgálta ahogy tudta — a templomot — míg a városnak mintegy huszezer főnyi görög katolikus hive egy nagyon szűk templomban szorult.

— Azt mondják, hogy a satmari székesegyházat is átadják a görögkatolikusoknak. Ugy rebesgetik, hogy a székesegyház már csak Boromissza püspök életében marad a római katolikusoké.

— Ugyan kérem — ez

ostobaság. Szó sem lehet arról. Sem a satmari sem más templom átadásáról mincse és

Bukik vagy nem bukik?... Ujabb adalékok a kormányválsághoz. — A liberális exponensek keressenek új elhelyezkedést. Goga oradea-marei (nagyvárad) nyilatkozata.

Nem mindennapi érdekesség az a hír, amelyet mint izletes csemegét fogyasztanak a beavatott erdélyi politikus-körökben, mely azonban csodálatképpen még újságban nem került nyilvánosságra. A hír egy szatmári politikus beszélt el, aki jelen volt a nemrégiben lezajlott cluji királynapon. Az értesülés szerint

a kormány tagjai a kolozsvári királynapi alkalmával, kolozsvári tartózkodásukkor a liberális párt exponenseinek célzást tettek arra vonatkozólag, hogy mielőbb keressenek maguknak új elhelyezkedést, mert számolni kell azzal, hogy a kormány rövid időn belül távozik helyéről.

Kedves gondoskodás a párt-hivekről — és ha igaz volna, a visszavonulás, kedves ajándék volna az országnak.

Ehez a hírhez mintegy kiegészítésül szolgálnak

Goga Octián nagyváradai kijelentései

amelyeket az elmúlt héten tett egy sajtóinterjú alkalmával.

— A mostani kormány — mondotta Goga — távozásának előestéjén áll. Anélkül, hogy bukását naptárilag megjelölni kísérelném: a politikai

nem is lehet a konkordátum értelmében.

— Pedig sokszor hallani mostanában igen illetékes görög katolikus reprezentánsoktól, hogy: „nekünk festik a székesegyházat!”

— Ismétlen arról szó sincs és nem is lehet. A concordátum a katolikus papság vagyonát nem érinti.

Paclisanu a bizottságban az egyházi ügyek referense.

tények logikája hozza ezt magával.

Rég nem látott csodaszép

valódi

angol szövegek

érkeztek

GRÜNFELD
Posztóáruházába

Városháza mellett!

különlegességek legjobb kivitelben
Férfi cipő
Szigoruan szabott árak!
Kardosnál

A Szamostól az Óceánig. . . .

Dr. Bárdoly Lajos volt satmari orvos a budapesti és az amerikai sajtóban. Budapesten ünneplik Clevelandban „vajás fejű embernek” nevezik az érdekes pályafutású orvost.

Szatmárról került el valamikor Dr. Bárdoly Lajos orvos, aki innen Budapestre, a magyar fővárosból Amerikába került. Nyugtalan vérű fiatalember volt, elegáns megjelenés, akiről a legkülönbözőbb hírek kerültek íthton forgalomba. Egyszer csodákat beszéltek szédületes karrierjéről, máskor meg azt híresztelték, hogy a szél hátán lovagol. Most két érdekes újságközlemény került a kezünkbe, amelyek még zavarosabb képet adnak a különben tehetséges és főleg elastikus egyéniségű fiatal orvos szerepéről. A két cikket, — mint érdekes karizomut — alább ismertetjük.

Nyilatkozat Amerikáról

Az egyik cikket a Budapesten megjelenő ébredő újság az „Uj Nemzedék” írta. A cikk valóságos dicsőimnusz a zeng Bárdoly doktorról. Többek között ez áll az „Uj Nemzedékben”:

Bárdoly Lajos dr. orvos, aki 1921 elején mint fiatal orvos s a Pázmány Péter Tudomány Egyetem világhírű tanárainak, Bárony Jánosnak, Verebely Tibornak és Hülli Hümérnek hívó tanítványa került ki Amerikába s a clevelandi magyar szigeten ütötte fel tanúját. Alig hat hónapi ottartózkodása alatt sikerült neki olyan praxist teremteni, amely példálán az Amerikába került orvosok életében. Minden támogatás és tanácskérés nélkül, miután megelégedten teljes nekifekvéssel tanulmányozta az ottani viszonyokat, olyan eredményesen működött, hogy ma már jelentős tényező az amerikai magyarság életében. Az ő nevéhez fog fűződni az első magyar amerikai katolikus kórház megvalósítása, amelynek előmunkálatai már előrehaladt stádiumban vannak és az amerikai magyarság és diplomáciának támogatásától függ, hogy sikerül-e a 60 ágyas magyar kórházat Amerikában tető alá hozni, vagy sem.

A több mint egy kolumnás cikk a továbbiakban lenyilatkoztatja Bárdolyt az amerikai magyarság helyzetéről. Bárdoly leírja az amerikai magyar társadalom eloszlódását, beszél az egyházi életről, a magyar újságok szerepéről, a magyarság külügyi képviseléről, amelyről megállapítja, hogy Clevelandban nem a legkedvezőbb, beszél arról, hogyan élnek a meggazdagodott magyarok — zsidók — Amerikában és hogy nyomorognak a magyar tömegek. Általában a nyilatkozata fedi a jelenlegi magyarországi keresztény kurzus szellemét, amelynek — úgy látszik kiténő harcosa Bárdoly Lajos dr.

Felelet Amerikából

A nyilatkozat eljutott Amerikába, ahol — úgy látszik — különösen az a vonatkozása keltett visszatetszést, amely a clevelandi magyar külügyi képviselőre vonatkozott. A Clevelandban megjelenő „Magyar Bányászlap” című újság felel erre a támadásra. Ime a felelet

A clevelandi magyar Konzult megtámadta egy budapesti újságban valami Dr. Bárdoly Lajos nevű clevelandi orvos, aki egyenesen új konzul kinevezését kéri a magyar kormánytól.

Mond még ezenkívül ez a Dr. Bárdoly nevű honfitársunk egy csomó más ostobaságot is az Uj Nemzedék hasábjain, de interviewjának többi része nem csinálhat kárt az amerikai magyarságnak.

Feltesszük, hogy a magyar kormány nem Dr. Bárdolytól kér tanácsot arra nézve, hogy kit hívjon vissza, vagy kit nevezzen ki clevelandi konzuljának és nincsenek aggodalmaink arra nézve, hogy bármily eredménnyel jár ennek az uri honfitársnak a nyelvöltogetése.

De ha egyáltalán szó esett a clevelandi konzulról, akkor az amerikai magyar sajtónak meg kell állapítani, hogy sem Clevelandban, sem máshol a magyar kormánynak a jelenleginél jobb képviselői nem lehetnek: s hogy az amerikai magyarság sajnálattal látna a diplomáciai és konzuli kar bármely tagjának a távozását.

S meg kell állapítani a magyar sajtónak, hogy legalább is szemtelenség Dr. Bárdoly részéről, hogy Magyarországon véleményt adjon le az amerikai magyarságról és ilyen otrombán neki menjen olyan embernek, akit csak tisztelni és becsülni tud Amerika magyarsága.

Ami ezután következik, abból meg tudjuk, hogy Amerikában másképpen vélekednek Bárdoly Lajosról, mint idehaza. Azt írja tovább a Bányászlap:

Dr. Bárdoly három évet töltött az amerikai magyarok közt és ez alatt a három év alatt sikerült neki egy olyan piszkos botrány hőisévé válni, ami csak az amerikai magyar sajtó jóvoltából nem törte ki a nyakát a doktor urnak.

S hogy annak idején a magyar újságok tulzott jószívűséggel elhallgatták a doktor ur kalandjait és lehetővé tették neki, hogy tovább létezhessek közöttük, azért igazán nem kellene még egészen elfelejteni azt a régi igazságot, hogy vajás fejű embernek kár a napra állni.

A lap ezután a konzult veszi védelmébe, akiről megállapítja, hogy munkásbarát. (Lehet, hogy ez nem tetszik a kurzusbarát Bárdolynak.)

„Dr. Rautert [a clevelandi konzult] abban az időben ismert és szerette meg Amerika magyarsága, mikor még

a charlestoni szénvidék bányászait védelmezte, akik boldogak voltak, hogy újra Reutterhoz, a clevelandi konzulhoz osztozták be őket.

S akik ismerik azokat a nehézségeket, amelyek között a jelelegi konzuli hivatalok dolgozni kénytelenek, azok ma még jobban becsülik a magyar konzulokat, mint amikor Reutter Sándort megismerték.

Dr. Bárdoly, aki még nem is álmodott Amerikáról, mikor Reutter már

Az utlevélügynököknek is kormányautorizáció kell

A prefektus csak egy irodának engedélyezi Satmáron a tengerentúli utlevelek beszerzését. Monopolium — a közönség zsebére.

Nagy riadalmat okozott tegnap a helybeli utlevélügynökök között egy prefektusi rendelkezés. E szerint a Heller ügynőség kivételével

megtiltották az összes ügynőségeknek, hogy tengerentúli utlevelek megszerzésével foglalkozzanak.

A prefektus a rendelkezésének megindoklásában egy miniszteri rendeletre hivatkozik, amely szerint

utlevelek megszerzésével csak olyan ügynőségek foglalkozhatnak, amelyeknek van erre vonatkozó autorizációjuk.

Ha a rendelet úgy szólna, hogy utlevelek megszerzésé-

vel egyetlen ügynőség sem foglalkozhatik, az csak örvendes volna, mert beszüntetné végre a kívándorlási üzelmeket, amelyek már nagyon is elfajultak az utóbbi időben. De az a tény, hogy ezt a foglalkozást csak néhány privilegizált cégre korlátozzák, eltekintve attól, hogy igazságtalan és módot ad újabb kijárásokra, a közönség szempontjából is káros, mert amit eddig a szabad verseny el- lenyűgözött, az most majd korlátlanul felburjánozhat. Az a néhány cég, amely majd ezekre az üzelmekre megszerzi az autorizációt, aki fogja használni a konkurrencia mentességét és szabadon fog garázdálkodni a kívándorlók zsebében.

Juhász Péter egyetlen diákol sem buklatott meg Ellenségei hajszát indítottak a tanár ellen.

Egyik régebbi lapszámunkban a helybeli „Katholikus Élet” hiráda nyomán mi is szóvá tettük azt a tényt, hogy Juhász Péter a helybeli lyceum magyar tagozatának tanára a nyolcadik osztálynak tízenegyet tanulója az osztályvizsgán megbuktatta. Mielőtt a kérdéssel foglalkoztunk volna utánajárunk a dolognak és több irányból azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a híradás megfelel a valóságnak. Ezután tettük a magyar tanár ténykedését kritika tárgyává. Úgy láttuk, hogy az ilyen tömeges bukítás a középiskola legmagasabbosztályában csak szadisztikus hajlandóságnak tulajdonítható, mert a természetes szelekciónak az alsóbb osztályokban kell megtörténni.

Ebben az ügyben egy olyan fordulát történt, amelynek következményeképpen kényte-

lenek vagyunk Juhász Péterre vonatkozó állításainkat visszavonni. Juhász Péter tanár ur hazaérkezett a vakációjáról felkeresett bennünk és a következő nyilatkozatot tette:

— Nem felel meg a valóságnak, hogy én a nyolcadik osztályban tízenegyet diákol megbuktattam. A valóság az hogy

**egyetlen diákol sem buk-
tattam meg.**

A tanár ur nyilatkozata után ismét felkerestük azokat, akikről az információt kaptuk. A legnagyobb meglepetésünkre azok, akik a tömeges buk-
tatást annak idején a leghatározottabban állították, a tanár ur határozott nyilatkozata azzal tértek ki a bizonyítás elől, hogy „úgy hallották”, hogy a bukítások megtörténtek.

— Különben is — mondták az informátoraink, akiknek a

Fratii Friedmannak
nem kell reklám!

A Fratii Friedmann
cég fogalom!

szavahihetőségében nem volt okunk kételkedni és akiknek a neveit most csak kiméletből nem közöljük, — azt nem lehet megállapítani, hogy Juhász Péter hány diákol bukaltott meg, mert a mai osztályozó rendszer nem tantárgyaként, hanem összevont számjegyekkel állapítja meg az előmenetelt.

Ezek után nincs más hátra: készségesen helyt adunk Juhász Péter tanár úr helyretályozó rendszer nem tantárgyaként, hanem összevont számjegyekkel állapítja meg az előmenetelt.

igazító nyilatkozatának és magunk hozzáfűzzük, hogy nemcsak ő, hanem mi is áldozatai lettünk egy rosszindulatú hadjáratnak, amelyet ismeretlen okokból a tanár úr ellen lefolytattak.

dezni próbálják ebben az ékszerügyben is egyezkedni akarnak.

Az egyezkedők

harmincezer lejt ígérnek a százezer lejt értékű ékszer ellenében.

A Farkas-árva hozzátartozói nem akartak ebbe az egyezségbe belemenni, mire az egyezkedők terrorral próbálkoznak

— Hát akkor semmit sem kapnak, úgy jobb lesz?

Ezt az ügyet — ezeket a sikkasztásokat nem lehet így elintézni. Az árvák pénzéért valakinek teljes összegben felelni kell!

Ujabb sikkasztás derült ki a Tankóczy ügyben.

Nő a lavina. — Hogy herdált el Tankóczy százezer lejt értékű ékszer. — Terorral akarnak egyezkedni. — Százezer lejt értékű ékszerért harmincezer lejt: vagy semmi . . .

Hogy mi az eredménye a városnál lefolytatott Tankóczy vizsgáltnak, arról — hála a nagy titokzatoságoknak, amelyekkel azt az ügyet kezelik — semmit sem tudott meg a nyilvánosság. Az első napokban azt híresztelték, hogy minden rendben van, nincs semmi kár, ami volt az a Tankóczy vagyonából megtérül. Azután újabb szituáció következett: mintegy százezer lejt kár van, ezt társadalmi gyűjtés útján kell rendezni. A gyűjtés meg is történt, a százezer lejt a két gávallér zsidó hitközség néhány nap alatt összehozta.

Ugy látszik azonban — és ez előre sejtethető volt — ez az összeg sem elég az el-sikkasztott összeg és értékek fedezésére. Az a rendszeretlen adminisztráció, amelynek kéréseiben Tankóczy a manipulációit esztendőnkön keresztül zavartalanul folytathatta, még megközelítőleg sem tudja megállapítani a hiányokat. Így történik aztán, hogy minden nap új meglepetéseket hoz és újabb és újabb elherdált százezer kerülnek napfényre.

Az elmúlt hétnek is meg van a legfrissebb Tankóczy — szenzációja: a bűnös közgyám el-sikkasztotta a Farkas László építész hagyatékából származó mintegy százezer lejt értékű képviselő ékszereket. Farkas László ezelőtt két évvel halt meg, az özvegye is meghalt az elmúlt ősszel — egy árva gyermek maradt, akinek az örökségét a törvények szerint a közgyám kezelte. Tankóczy az örökségből

minden törvényes forma ellenére magához vette az ékszereket és azoknak néhány hónap alatt a nyakára hágott.

Most, hogy a dolog kiludodott, megindult a hajtsza az ékszerek után. A károsult árva hozzátartozói

egy aranyórát megtaláltak Lindenfeld sátmari zálogház tulajdonosnál.

Az ékszerek jelentékeny részét egy kolozsvári zálogházban helyezte el Tankóczy és jellemző a bűnös könyvelésére, hogy miután

a mintegy negyven-ötven ezer lejt értékű ékszerre összesen hétezer lejt vett fel, még a kamatokat sem fizette, úgy hogy a zálogház azokat elárverezette.

Az sem érdeketlen, ahogy például ebben az ügyben a tárgyalások folynak. Azok, akik a Tankóczy ügyeit ren-

Petrás János sorstragédiája

A szegény fűtőházi munkás a Cioc panama áldozata. Valakinek csak bünhődni kell. „Ciocnak van egy írása, hogy nem lehet megbüntetni” — mondja titokzatosan a szegény Petrás.

A Cioc panama — csodálatosképpen egy napig sem volt szenzáció Salmaron. Az emberek úgy vették tudomásul a milliós vasuti panamát, mint ami egyáltalában nem újság, nagyon is unalmas, megszokott dolog már a mi közéletünkben.

— Csak négy-öt millió? — ez volt a legelőkelőbb megjegyzés, amit a panama leleplezése után hallottunk.

Szomorú tünet ez, amely vigasztalhatatlan diagnózist állapít meg a mi panamákkal átitatott közéletünkről.

A vizsgálat már a második hete folyik és a sorozatos tolvajlások dimenziója egyre szélesebbedik. Az ügyet még mindig nem terelték bűnügyi útra, legyelemi uton folytatja a CFR, a házi vizsgálatot és Cioc Halanbrie annak ellenére, hogy az eddigi megállapítások szerint milliók tűntek el a kezén, még mindig szabadlában van.

Ezzel szemben van a panamának már egy olyan áldozata, akinek a sorsa valóban megváltozott. Igazi sorstragédia az, amely Petrás László fűtőházi szerelőmunkást és családját ebben a bűnös áradatban elragadta. A szerencsétlen embert, mert

engedelmessékednie kellett a főnöke parancsainak, állásából felfüggesztették és október elsejétől kezdve már nem kap fizetést.

Meglátogattam Petrás Lászlót, aki a vasutal szemben egy kis szobában lakik öltagu családjával. Halk a szava, alig tud, alig mer beszélni — úgy megviselte a csapás. Nehezen tudom kiszedni belőle a szót végre sirósan előtör a panaszkodás

— Éhenpusztulok a családommal, uram. Hát tehetek én róla, hogy a főnök ur ilyen dolgokat csinált? Ha nem teljesítettem volna a parancsát, már régen elpusztított volna a vasutól. Mint ahogy másokkal is megtette. Aki nem

letszett neki, azt ütötte, kinozta és minden nélkül szelnek eresztette. Nem tehettem kockára a gyermekeim kenyerét. . . Es most mégis. . . uramisten, mi lesz most. . .

A kétségbeesés kitör az asszonyból is: együtt sir az urával

— Mi lesz most, mi a gyerekekkel?

Valakinek mégis bünhődni kell — ez a dolgok rendje.

* * *

— Ne féljen Petrás — mondom vigasztalón, majd kiderül az igazság! Magát vissza-

helyezik, Ciocot meg lecsukják.

— Addig éhenhalhatunk — meg aztán ne tessék hinni, hogy Ciocnak valami baja történhetik. Telszik tudni úgy van az, van neki valami nagy írása a regáltól, hogy semmi baja sem történhetik. Nagy ember Cioc a regáltban. . . nagy urakkal kocint. . .

Érdekes a szegény Petrás elképzelése. . . Ő azt hiszi talán, hogy még miniszter is lesz a Ciocból. Én nem hiszem. De fűtőházi főnök, — az még lehet. . .

Szabadkay Gróf László hibájába esett...

Egy esztendeig panaszkodott méltánytalanságról és most ő akar kegyetlenkedni. Hontalaná akar tenni egy családot. Így egy kicsit sok lenne a rekompenzációból . . .

Amikor Szabadkay József szinagazgatót az elmúlt évben súlyos méltánytalanság érte azzal, hogy minden ok nélkül Gróf László intrikáira megvonták tőle a szatmári koncessziót, mi voltunk az elsők, akik ezt a sérelmet a magunkévá tettük és egész esztendőn keresztül felszínen tartottuk. — Ugy láttuk, hogy az erdélyi magyar színészetre is veszedelmes és emberi szempontból is felháborító, hogy denunciacióval, egymáson keresztültáposással érvényesüljenek alantas önző érdekek. Hangoztatjuk, hogy humanitárius szempontok is vezettek annál a harcnál, amit egy esztendőn keresztül Szabadkay érdekében lefolytattunk. Hangsúlyozzuk pedig azért, mert ugyanezek a szempontok most azt parancsolják, hogy Szabadkay érdekei ellen vegyük fel a frontot. Nem jól esik nekünk sem ez a páfordulás, mert akinek a sebeit egy esztendőn keresztül mutogattuk, azt nem kellemes hirtelen, tekintet nélkül, mások fájdalomát átgázoló embernek bemutatni — de nem mi változtunk. A mi utunk egyenes: elvek

szabják meg az irányát, szempontok, amelyek Szabadkay mellett és ellen egyaránt frontba kényszerítenek.

Arról van szó, hogy Szabadkay József — mint már közöltük — szerződést kötött a várossal és Kovács szinagazgatóval, hogy a paragon heverő gazdag színházi felszerelését bérbeadja a színháznak. Ez eddig rendben van. A színház is jól jár, mert a felszerelés valóban nagy értékű és biztosítja a darabok nivós kiállítását, Szabadkay sem jön ki rosszul, mert a pótlételek valószínű számítás szerint havi tizenöt-huszezer lejre ru gnak. A tavalyi kálvária után Szabadkay is megérdemli ezt a rekompenzációt — és ismételtük, hogy amit ennek ellenében nyújt az megbecsülhetetlen érték.

Van azonban ennek a megoldásnak egy olyan vadhatása, amelyet feltétlenül le kell nyenesi a Szabadkay ügyről. A szerződés tárgyalásánál szóba került, hogy Szabadkayt megbízzák a díszletek karbantartásával. Ez természetes is, hiszen épen a Szabadkay érdeke elsősor-

Mielőtt szükségletét beszerezné okvetlenül tekintse KLEIN ELEK dusan felszerelt posztó és szövetáru raktárát
 hol legolcsóbban vehet téli kabát, raglán és öltöny szövetet, Velurek tükör posztók, női costum szövetek, vásznak barketek gyári árakban. Tisztviselők és munkások 10 százalékos kedvezményben részesülnek. Városi bérpalota

ban, hogy a diszletei ne menjenek tönkre. Hogy ezt a megbízást egy fizetéses állás formájában kapja meg Szabadkay arra senki sem gondolt akkor, arra meg éppen nem, hogy ez a megbízás a régi színházi felügyelő állásába fog kerülni. És így történt.

Szatmáry, a jelenlegi színházgazda, akinek az apja is ezt a tisztséget viselte a színház fenállása óta és azért lakást és alig valami fizetést kapott, tegnap megkapta a városi tanács határozatát, hogy az állását a lakással együtt november elsejére át kell adni Szabadkaynak.

Szabadkay ebben az állásban, amelyben Szatmáry a lakáson kívül negyven lej havi fizetést kapott, a határozat értelmében havi kétezer lejt és lakást kapna.

Ez már egy kicsit sok a rekompenciációból. Tizenöt-huszezer lej havi jövedelem és egy lakás annak az árán, hogy egy családot hontalanná tesznek. Hogy gondolja ezt a városi tanács és hogy merészel ilyet elképzelni az a Szabadkay, aki egy esztendőn keresztül másnak a méltánytalanságát hangoztatta és aki a saját házában lakik? Ugy gondolja Szabadkay, hogy csak akkor felháborító a kegyetlenség, ha vele szemben gyakorolják? Mi nem. Ennek a lakásrablásnak nem szabad megtörténnie.

Hírek

— Az Sz. S. E. házi teniszversenyeinek döntő mérkőzése. Nagy érdeklődés mellett tart csütörtök óta az Sz. S. E. nyilvános jellegű háziversenye. A verseny döntőmérkőzését a mai napra várták de a játékrend közbejött akadályok miatt változást szenvedett és így a döntő mérkőzés hétfőre halasztódott amikor délután négy órakor veszi kezdetét a Római kerti tennispályán. A mérkőzés érdekességét növeli dr. Starke Siegfriedné a „Dresdai tenisz és Hockey Club” játékosának kihívásos versenye. A férfi egyes házi bajnokságot Tereh Lajos, az Sz. S. E. kiváló játékosa fogja védeni.

— Évi másfél millió értékű áramot lehetne megtakarítani egy akkumulátorral. Ismeretes, hogy a városi erdőgazdaság a villamosüzem részére évi másfélmillióval fel emelte a tűzifa árát. Nagy megerhelhetőség ez, amelynek eliminálására okvetlenül kell valami módozatot találni, nehogy a teher a fogyasztók közönségére háruljon. Szatmár közönsége amugy is olyan magas egységárakat fizet, amelyek magasan fölülte vannak más városok egységárainak. Erre vonatkozólag nagyon életrevaló tervet terjesztett a tanács elé Tájbert József a villamosmű igazgatója. Azt ajánlja az igazgató, szerezzen be a város egy akkumulátort, amellyel évenként mintegy másfél millió értékű áramot lehet megtakarítani. Az akkumulátor beszerzési költsége négy öt millió lej, amely a fenti körülmények mellett három-négy év alatt amortizálódna. Az indítvány nagyon életrevaló.

Üzenet a Marsból. Londoni tudósítónk jelenti, hogy a Mont Blanc hegységi Radió állomás jeleket fogott a Marsból, melyben az ottani emberek értesítik Szatmár n. b. közönségét, hogy minden ember szemüveget csakis Fried optikusknál vásároljon. Calea Traian [Attila-u.] 2

Victoria kávéház a legkellemesebb szórakozó hely, hol minden este Szirmai kitűnő zenekara muzsikál. Mész kapható Str. Muntenia (Zárda-utca) 20. sz.

* Tartós cipőt Egri készít. Satu-Mare, Várdomb-u. 9.

Sok pénzt takarít meg,

aki női és férfi kalap szükségletét a készítőnél szerzi be. A legjobb női Páris és Bécsi formák már 200 lejűl, férfi nyílszór kalapok 450 lej. Javítást, tisztítást a legjobban a leggyorsabban eszközöl az Amerikai JELENIR és KOVÁCS egyedül gőzörre berendezett kalapkészítő és tisztítási vállalat. Várdomb-utca 25. sz. a liceum tornacsarnokával szemben.

Szövetet

ruhára, kabátra és costumere

Vásznat, schillfont, damasztot

kelengyékere

Függönyöket, hencsertakárokat, butorszöveket, szőnyeget, paplanokat, étkésző kávé- és ágy-

garnitúrákat

Párisi és bécsi szenzációs divat-flanelek és barcheteket

Legnagyobb

választékban

Legjobb

minőségben

Legolcsóbb árban

Rosenfeld Miksa

divatnagyruházában

vásárolhat

Str. Lucaciu [Hám János-u.]

No. 7 sz.

Alapítva 1877. Telefon 157

Harisnyák,

zoknikban

legnagyobb választék

ICZKOVITS

TESTVÉREKNÉL

Pata Bratianu [Deák-tér]

Halász cipő

a legjobbb, legolcsóbb legszebb legtartósabb

Halász Mór r. t.

cipőáruháza

Piata Bratlanu (Deák-tér) Banca Romaneasca mellett.

Értesitem a t. vevőimet, hogy az új

divat lapok

valamint valódi szép

angol szövetek

megérkeztek

Teljes tisztelettel

LOVÁSZ

uriszabósága, Deák-tér 2. szám

Férfi fehérműmek.

Harisnyák,

Nyakkendők

összes férfi és női divatcikkek Mélyen leszállított árban

Róth Róbert
divatáruházaiban

Tűzifa

öl és waggontételekben beszerezhető

FISCHER HERMAN

Str. Negru Voda [Báthory-u.] 14. és Szentvér állomás melletti faraktárban. Raktártelefon 123, iroda 122

Kis hirdetés nagy szenzációkkal!

Teljes ruhára batist 98, teljes ruhára karton 1-a. 98 2 méter szövet, mosó 98, ingre való cernazefir 98, csikosszövet aljra 98, 2 és fél m. rozsa vászon 98, lepedővászon 150 széles 98, 1 mtr selyemlényű liberti 98, 6 drb cernazsebkendő 98, 2 drb. törökös damast 98, 2 m. voál delaine 98, 140 cm. gyémánt cloth 98, öltönyt szövet hozzávalóval 98, kézi himzett női ing 98, 1 és fél m. pepitbszövet 98, 2 m. spárgaszőnyeg 98, 2 m. cerna „drill” ceig 98, 3 drb. delin fejkendő 98. MAYER ANTAL divatruház, Satu-Mare.

Rézfüggönyrudak

130 Leitöl

Gyermekeknek vasból 1100 Leitöl, valamint gyönyörű kivitelű asztali tűzhelyek érkeztek

Fekete vasudvarban

P. Bratianu 8. Telefon 172.

Gépen szvettereket ruhákat és mindenféle kötött árut készítenek olcsón és a legujabb divat szerint. Ugyanott munkaleányok felvétetnek. —:

BRENNER ROZÁLIA

Str. Aureliana [volt Tompa-utca] 19

Erlich H.

szoba festő és mázoló

elvállal e szakmába vágó mindennemű munkát a legkényesebb igényeknek megfelelően. Megérkeztek a legujabb ősi szezon minták. Szíves partfogást kér Erlich H. Satu-Mare, Strada Popa Coresi [volt Töltés-utca] 18-ik szám.

Az őszi és téli idény cipő-bevásárlásait okvetlenül

[PÜSPÖKI ÁRUHÁZ] eszközölje. [VOLT BATA bizományos.]

Legjobb, legtartósabb, a legolcsóbb férfi és gyermekcipők nagy választékban!

VAJDA cipőáruházaiban

Nyomatott Weisz Sándor könyvnyomdájában Satu-Mare, Piata Bratlanu 9.